

JÄRVA UNGDOMSMOTTAGNING

Samverkansöverenskommelse mellan landstinget och kommunen samt mellan stadsdelarna Spånga Tensta och Rinkeby- Kista

Adress: Köpenhamngatan 4

---

1. PARTER

Avtalande parter är Rinkeby- Kista Spånga- Tensta stadsdelsförvaltningar, nedan kallad Stadsdelarna, och Stockholms läns landsting.

2. SYFTE

Att fastställa hur kommun och landstinget ska samverka på ungdomsmottagningen för att ge stöd och tidiga insatser till ungdomar.

3. MÅL OCH INRIKTNING

Verksamheten vid ungdomsmottagningen ska främja en gynnsam fysisk, psykisk och social utveckling. Verksamheten ska stärka ungdomars hälsa och identitetsutveckling. Ungdomar ska ges stöd i att hantera sin sexualitet, förebygga oönskade graviditeter samt sexuellt överförbara infektioner. Ungdomar som har visat tecken till ogynnsam utveckling ska särskilt uppmärksammas. Mottagningen ska vara ett förstahandsval för ungdomar som vill ha information, råd, stöd samt för medicinsk utredning och behandling i dessa frågor.

Verksamheten vid mottagningen ska ha en lotsande funktion till hälso- och sjukvårdens olika specialistgrenar och till socialtjänsten samt bidra med kunskap inom området sex och samlevnad till olika aktörer som i närområdet arbetar med ungdomar.

Ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv ska genomsyra hela verksamheten. Arbetet ska präglas av en helhetssyn på ungdomars fysiska, psykiska och sociala utveckling, kontinuitet och individperspektiv. Barnkonventionen ska utgöra grunden för verksamheten så att ungdomars rättigheter beaktas. Verksamheten ska främja jämlikhet och delaktighet bland ungdomar och utgå från ungdomars olika förutsättningar och behov. Detta innebär exempelvis att mottagningen ska ta emot ungdomar med olika funktionshinder.

Information om ungdomsmottagningens verksamhet ska kontinuerligt föras ut till ungdomar i närområdet.

Frivillighet är en bärande princip i mottagningens verksamhet. Det är huvudsakligen ungdomarna själva som söker sig till mottagningen och formulerar sina behov. Därför är det viktigt att mottagningarna har ett ungdomsperspektiv i sitt arbete. Inriktningen ska vara att stödja ungdomars möjligheter till egna aktiva val och stärka det individuella ansvarstagandet.

4. MÅLGRUPPER

Ungdomsmottagningen ska ta emot ungdomar från ca 12 år upp till 23 år. Verksamheten vid mottagningen ska i första hand rikta sig till de ungdomar som bor i Spånga Tensta och Rinkeby- Kista och även till ungdomar som arbetar och/eller studerar i stadsdelarna.

Valfrihet att söka sig till ungdomsmottagningens medicinska verksamhetsdel ska dock råda för ungdomar från hela länet. Ungdomar som inte bor, studerar eller arbetar inom länet ska även kunna tas emot vid akuta behov.

5. INNEHÅLL OCH OMFATTNING AV TJÄNSTERNA

Särskild kompetens

Personalen på ungdomsmottagningen ska bestå av minst tre barnmorskor med förskrivningsrätt samt tre kuratorer med socionomutbildning eller likvärdig utbildning. Därutöver skall, under minst åtta timmar per vecka, finnas tillgång till gynekolog och minst två timmar venereolog samt minst sex timmar sjuksköterska med särskild kompetens inom området.

Verksamheten ska omfatta förutom mottagningsverksamhet rörande sex och samlevnad - samt psykosocial problematik:

- Utåtriktat hälsofrämjande arbete
- Telefonrådgivning samt möjlighet till mejl kommunikation
- Samarbete med och konsultation till andra aktörer som arbetar med ungdomar inom närområdet.

Ramen för arbetet vid ungdomsmottagningen utgörs av den lagstiftning som respektive delansvarig huvudman styrs av.

Såväl barnmorskor som kuratorer ska bedriva utåtriktat förebyggande arbete. Personalen åtar sig att ta emot alla elever/ skolklasser vid minst ett tillfälle under högstadiet (vanligtvis årskurs 9) till ungdomsmottagningen för studiebesök.

Därutöver kommer mottagningen i den mån de har utrymme att ta emot skolklasser från andra åldersgrupper, besöka skolklasser och medverka vid informationsmöten (bokbord) i skolorna. Detta förebyggande utåtriktade arbete riktas företrädesvis till årskurs 6 samt gymnasieskolorna. Mottagningen kommer därutöver även att i mån av tid träffa ungdomar i grupp kring speciella teman. Det utåtriktade arbetet kompletterar men ersätter inte skolornas sex- och samlevnadsundervisning.

Ungdomsmottagningen ska ha kännedom om och följa hälsoläget, med fokus på reproduktiv och sexuell hälsa och levnadsförhållanden, för ungdomarna i området samt rapportera ohälsa och risker i miljön till övriga aktörer i kommun och landsting.

Mottagningen ska erbjuda information och rådgivning kring följande områden:

- Behov av preventivmedel
- Sexologiska frågor och problem
- Önskad graviditet och abort
- Sexuellt överförbara infektioner
- Gynekologiska och andrologiska problem
- Identitets- och könsutveckling
- Könroller och attityder
- Relationer till partner, familj, vänner och omgivning
- Tonårs- och kroppsutveckling
- Livsstilsfrågor och levnadsvanor (t ex inaktivitet, kost, vikt, sömn, stress, tobak/alkoholbruk och drogmissbruk)

Kuratorerna vid mottagningen ska erbjuda stödjande och bearbetande samtal till enskilda ungdomar.

Mottagningens medicinska personal ska erbjuda undersökning

- Preventivmedelföreskrivning
- Provtagning, undersökning och i förekommande fall ge viss behandling avseende: sexuellt överförbara infektioner, gynekologiska och andrologiska problem

Följande riskfaktorer och riskbeteenden ska speciellt uppmärksammas:

- Självdestruktivt beteende
- Våld, hot och övergrepp
- Hedersrelaterad problematik
- Bristande omsorg i hemmet
- Bristande skolanpassning
- Tobak- och alkoholbruk eller annat drogmissbruk

6. SAMVERKAN

Ungdomsmottagningen ska kontinuerligt ha en nära samverkan med andra aktörer som inom närområdet arbetar med ungdomar. Ungdomsmottagningen ska samverka med socialtjänst och skola. Ungdomsmottagningen ska medverka till att utveckla väl fungerande samarbetsformer med husläkarmottagningar, barn- och ungdomspsykiatri (BUP), allmänpsykiatri, beroendevård, övriga vårdgivare i närsjukvården och berörda frivilligorganisationer.

Väl fungerande rutiner för samverkan och överföring ska finnas för de verksamheter dit ungdomsmottagningen har en lotsande funktion. Rutiner för samverkan ska finnas dokumenterade. Särskild överenskommelse om samverkan och ärendeöverföring vid psykisk ohälsa hos ungdomen ska finnas med lokal BUP-mottagning, husläkarmottagning och allmänpsykiatrisk öppenvårdsmottagning. Samverkan ska bedrivas på ett sådant sätt att ungdomen upplever insatserna som en helhet. Behovet av insatser ska alltid tillgodoses på effektivaste nivå utifrån en helhetssyn på ungdomen och dennes behov.

Ungdomsmottagningen ska tillsammans med övriga berörda i vårdkedjan, vid behov medverka i planeringen av ungdomens fortsatta vård.

Verksamheten ska ha ett nätverk med andra ungdomsmottagningar för att främja erfarenhetsutbyte och säkerställa att ungdomar vid behov kan hänvisas till annan mottagning.

7. Jämlik verksamhet

Ungdomsmottagningens insatser ska tillhandahållas och fördelas på lika villkor för alla. Verksamheten vid mottagningen ska bemöta ungdomar på lika villkor oavsett sexuell identitet, etnisk, religiös, kulturell och livsfilosofisk tillhörighet, funktionshinder och kön. Ungdomsmottagningen ska säkerställa ett likvärdigt omhändertagande inklusive tillgång till besöksstillfällena för pojkar och flickor.

8. Tillgänglighet

Insatser i rimlig tid innebär att ingen ska behöva vänta oskälig tid på de insatser som han eller hon har behov av.

Ungdomsmottagningen ska följa de riktlinjer för prioriteringar som vid varje tidpunkt gäller enligt lag och landstingets respektive kommunens riktlinjer.

Tillgängligheten ska vara god, vilket bland annat innebär att vid tidsbokade besök till barnmorska och kurator ska målet vara att erbjuda tid inom en vecka och vid besök till läkare inom två veckor.

Öppet hus är ett komplement till de tidsbokade besöken. Om särskilda behov finns hos enskild ungdom bör mottagningen erbjuda att ta emot besök i annan lämplig lokal exempelvis hos skolhälsovården.

Mottagningen har kvällsöppet minst en gång per vecka.

Vid de tider då mottagningen inte har öppet ska telefonsvarare ge information om mottagningens öppettider.

Verksamheten ska svara för att det finns lättillgänglig och lättförståelig information om öppettider och tidsbeställning.

Det ska vara möjligt för uppdragsgivare och samarbetspartners att kommunicera med mottagningen via telefon, brev, telefax och e-post.

Tillgång till rådgivning per telefon av barnmorska och kurator ska finnas. Tidsbokning per telefon ska erbjudas alla vardagar som mottagningen har öppet.

Information om ungdomsmottagningen med tider för tillgänglighet, verksamhetens innehåll, personal samt vägbeskrivning till mottagningen ska finnas tillgänglig på Vårdguiden och på kommunens hemsida. Uppgifter om mottagningens öppettider, telefontider, personal ska även lämnas till Landstingets EK-katalog och kommunens eventuella motsvarighet.

9. LEDNING/SAMORDNING

För ledning och samordning av verksamheten skall finnas styrgrupp, arbetsgrupp och APT-möten.

Styrgrupp

Deltagare i gruppen består av Rinkeby- Kista verksamhetsområdeschef och Spånga- Tenstas respektive avdelningschef samt landstingets verksamhetschef för Järva Västerort med ansvarsområde BMM, BVC samt UM, chefen för Rinkeby- Kistas Resursenhet (chef för kuratorerna) chefen för Familjestöd i Spånga - Tensta samt landstingets enhetschef (chef för barnmorskorna).

Styrgruppen träffas 2 gånger/år och dess uppgift är att:

- besluta om ekonomiska och mer övergripande frågor
- ta fram riktlinjer för samordningen
- årligen fastställa verksamhetsplan
- utveckla samarbetsformer

Arbetsgrupp

Deltagare i arbetsgruppen är personalen samt chefen för Resursenheten samt landstingets enhetschef. Denna grupp träffas ca varannan vecka.

Samma grupp träffas 8 – 10 gånger / år i gemensamt arbetsplatsträff (APT). Vid vartannat tillfälle deltar även chefen för Familjestöd i Spånga – Tensta.

10. ANSVARFÖRDELNING

Landstinget tillhandahåller lokaler och svarar för att dessa är ändamålsenliga och uppfyller gällande krav. En eventuell förändrad lokalisering ska godkännas av båda parter.

Arbetsfördelning kring hanterandet rörande gemensamma fakturor och andra praktiska verksamhetsuppdrag fördelar personalen emellan sig vilket fastställs i början av varje år.

11. EKONOMI

Fördelning av fastighetsrelaterade kostnader fördelas utifrån principen att gemensamma utrymmen delas genom att stadsdelarna och landstinget tar hälften var. Enligt samma princip fördelas kostnad för larm, skadegörelse, skyltar, fax, el och kopiering. Verksamhets specifika rum och utrymmen bekostar respektive verksamhet så även övriga verksamhets specifika kostnader.

Lokalkostnader och övriga kostnader samt deras fördelning som måste fastställas är:

- Kostnad per kvadratmeter
- Kostnad för larm, städ, borttransport av avfall
- Kostnader för fax, kopiering, telefon

Stadsdelen Rinkeby- Kista ansvarar för stadsdelarnas del av ungdomsmottagningen inklusive arbetsgivaransvar för samtliga kuratorer.

Fördelning av nämnda kostnader beräknas utifrån principen hur stor andel ungdomar som bor i respektive stadsdel.

12. Giltighetstid

Föreliggande avtal gäller från och med 2008-03 01 till och med 2010-12 31 med möjlighet till förlängning ett år i taget om någon av parterna inte säger upp avtalet senast sex månader före överenskommelsens slutdatum. Sådan uppsägning ska vara skriftlig.

17. Omförhandling

Förhandling om samverkansöverenskommelsens omfattning och inriktning kan begäras av parterna vid väsentliga förändringar av omständigheter som ligger till grund för denna överenskommelse. Begäran ska ske skriftligt.

18. Kontaktpersoner

För Stadsdelen: Ingegerd Fernaes
Enhetschef för Resursenheten

För Landstinget: Louise Dahlström
Enhetschef för Kista, BVC, BMM och UM

Detta samverkansavtal upprättas i tre likalydande exemplar varv parterna tar var sitt.

Stockholm den .....

Eva Callenfors
Verksamhetschef för Järva och Västerorts barnmorskemottagningar,
barnvårdscentraler samt ungdomsmottagningar.

Jack Kindberg
Stadsdelsdirektör i Spånga Tensta

Olle Johnselius
Stadsdelsdirektör i Rinkeby-Kista